

kompleta egaleco. ~1Z (tr). 1 Mezuri per ~ilo, ĉu io staras tute horizontale. 2 Fari ion sam~a, tute ebena: ~i vojon; Dio detruis la fortikaĵojn de Jerusalema, al~igis ilin al la tero Z. 3 (f) Egaligi, samrangigi: ~i la klasojn sociajn, la kondiĉojn. ~ilo. Instrumento por konstati horizontalecon de io. Sam~a. 1 Estanta sur sama ~o. 2 (f) Estanta ĉe sama rango.

Nizo. Rabobirdo el g. falkoj (*falcus nisus*). Kp AKCIPITRO.

***NJ.** Suf. almetebla post iu ajn ella kvin unuaj literoj de virina propra nomo por formi karesan derivaĵon: *Marganjo, Sonjo, panjo*. Kp ĈJ, ET.

***Nobelo.** Homo, kiu pro sia familia deveno aŭ pro favoro de regnestro ricevis apartajn privilegiojn k kiu almenaŭ posedas honoran titolon, kiu distingigas lin de la ceteraj regnanoj. Kp ARISTOKRATO, LORDO, MAGNATO, PATRICIO. ~eco. Stato de ~o. ~aro. Tuta klaso de la ~oj.

***Nobla.** Havanta altajn k inavulgarajn moralajn kvalitojn: ~a karaktero, konduto, homo. Kp ETIKA, IDEALA, HEROA, ALTRUISTA, MALAVARA, MODELA, SUBLIMA.

nocio §. 1 Ĉia elementa objekto de kono. 2 Abstrakta, klare difinebla ideo.

Nodo. 1 Streĉa kunliganta interplektaĵo; ligotubero. Kp MASO. 2 (f) Ligilo(f): ~oj de amikeco. 3 Kruciĝejo: ~o de valoj k montoj B; Sirio estas ~o de gravaj komunikvojoj. 4 (f) Centro, plej grava punkto: oni fine malkovris la ~on de la intrigo. 5 ↓ Distancomezuro egala je 852 m.

nokaŭli (tr) (Sp). Doni decidan baton.

***Nokto.** 1 Tempo dum kiu la suno estas sub horizonto k ne lumigas al ni: stelplena ~o; la ~o fatas (komenciĝas). 2 (f) Mallumo materia aŭ spirita: la ~o de la tombo; blindeco estas senfina ~o. ~e. Dum ~o. ~as. Estas ~o. ~1Z (Ev.), ~adi Z (Ev.) = tra~i. ~iĝas. ~o komenciĝas: ĉe la ~iĝo. Tra~i (ntr), ~oresti Z. Pasigi la ~on, loĝi dum ~o: tra~i en hotelo, sub tendo. Tag~o. Daŭro de 24 horoj. Tag~egaleco. Ekvinkso.

Noktuo. Noktobirdo el fam. de strigoj (*athene noctua*).

***Nomo.** 1 Vorto per kiu oni aparte signalas k distingigas iun aŭ ion: li havas ~on Petro; Lazaro k Zamenhof estas propraj ~oj; land~oj; tiu reĝo merilis

la ~on granda; en la ~o de Z, je la ~o de Z (laŭ komisio de iu aŭ laŭ konsidero de io); salutu lin en mia ~o; paroli je la ~o de iu; en ~o de la logiko Z. 2 (G) = substantivo. Kp TITOLO, VORTO, ESPRIMO, TERMINO. ~1 (tr). 1 Signi iun aŭ ion per aparta distingiga ~o: li ~is sian filon Petro; urbo ~ata Sidono (Kp CITI). 2 Signi iun aŭ ion per aparta distingiga vorto: estis la unua fojo ke ŝi ~is ŝin sia filino Z; kiel oni ~as tiun ilon? la arbo sur kiu kreskas pomoj estas ~ata pomujo Z; ne sufiĉas ~i lingvon internacia por ke ĝi estu tia Z; ~i lion ĉi kontraŭgramatika ni ne povas Z; cili ĉiujn estas nun afero neebila, mi ~os nur kelkajn el ili Z. 3 Difini iun por iu posteno, ofico, rango: la ministro ~is lin juĝisto (Kp ELEKTI, FARI, ENOFICIGI). ~e. 1 Laŭ la ~o, nur laŭ la ~o: nun nia lingvo estas konata de la plejmulto de la publiko almenaŭ ~e Z; la lando estas ~e memstara. Kp NOMINALA, ŜAJNA, NEEFEKTIVA. 2 Adv. servanta por difini pli precize tion, kio estas antaŭe dirita sub ĝenerala formo: al la lernado ni povas dediĉi nur parton de nia mallonga vivo, ~e niajn infanajn k junulajn jarojn Z; notu la konkludon al kiu ni venis, ~e: pli aŭ malpli frue lingvo internacia nepre estos enkondukita Z (Kp TIO ESTAS, TIO SIGNIFAS). 3 Adv. servanta por anonci, ke tio, kio sekvas, estas pruvo, klarigo aŭ motivo de tio, kio estas ĵus dirita: mi bedaŭrinde ne revidos vin, ~e mi devas forveturi morgaŭ; ni neniel povis kompreni, en kio ~e (efektive) konsistis la malfeliĉo por la homaro, se montriĝus, ke ne ekzistas jam plu nacioj Z; oni povas antaŭvidi kun plena certeco, kia ~e lingvo estos iam internacia Z (Kp ĈAN, EFEKTIVE, PRUVE, KONFIRME). ~iĝi. Havi kiel ~on, esti ~ata. ~aro. Tabelo, listo da ~oj. Al~o, krom~o. ~o aldonita al la ~o de iu por pli bone diferencigi lin. Antaŭ~o, bapto~o. ~o aldonita al la familia ~o por distingigi ĉiun familianon. Kaŝ~o, pseŭdo~o. Pseŭdonimo. Mok~o. Al~o donita al iu kun moka intenco. For~i. Malkonfesi; rifuzi iun ~on al iu: se vi tion faros, mi for~os vin mia amiko.

Nomado. Popolo aŭ homo, kiu konstante migras de iu loko al alia, ne sidante en fiksa restadejo. Kp MIGRI, VAGI.